

2022-09-06

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: ÄLN 2022-00127

Mottagande och hantering av testamenterade medel

Förslag till beslut

1. Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att ta emot den kvarlåtenskap som testamenterats till äldreenheten av en medborgare för att användas i koloni- och semesterverksamhet för Nacka kommuns anhörigvårdare.
2. Under förutsättning att punkten 1 bifalles, föreslår äldrenämnden att kommunstyrelsen ger äldrenämnden i uppdrag att hantera kvarlåtenskapen i enlighet med testamentsändamålet.

Sammanfattning

Socialnämnden eller motsvarande ska erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder. En medborgare i Nacka har testamenterat 50 procent av sin kvarlåtenskap till Nacka kommun för att användas i koloni- och semesterverksamhet för anhörigvårdare. Bedömningen är att testamentsändamålet, dvs att de testamenterade pengarna ska gå till anhörigvårdare, ligger i linje med äldrenämndens ansvar.

Kommunstyrelsen behöver ge sin tillåtelse till äldrenämnden att ta emot medlen och att hantera dem i enlighet med testamentsändamålet. Kostnaden för administrationen i fråga om ansökningar, urval och beviljande av medlen ska stanna på äldrenämnden.

Bedömningen är, trots viss kostnad för handläggning och förvaltning, att pengarna kan vara till gagn för anhörigvårdare i Nacka kommun. För att få del av kvarlåtenskapen måste en lägenhet säljas. I hanteringen enligt punkten 2 ovan ingår att utfärda en fullmakt till förvaltaren för försäljning av denna lägenhet.

Ärendet

Anhörigstöd

Enligt socialtjänstlagen (2001:453), SoL, ska socialnämnden ”erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder”. I bestämmelsen används benämningen anhörig om den som ger hjälp och benämningen närstående om den som mottar hjälpen.

Syftet med stödet till anhöriga är framför allt att minska deras fysiska och psykiska belastning. Den anhöriga kan genom stödet få en förbättrad livssituation samtidigt som risken att drabbas av ohälsa minskar. Kommuner bör utifrån socialtjänstlagen ha ett brett utbud av stöd för att kunna tillgodose grupper och individers olika behov.

Äldrenämnden finansierar sedan tidigare anhörigkonsulent och demenssjuksköterska på Anhörigcenter, erbjuder växelvård/avlastningsboende samt beviljar omvårdnadsbidrag till anhörigvårdare som tar hand om sina närstående. Under pandemiåret 2021 anordnade äldrenämnden uppskattade så kallade ”anhörigdagar med guldkant” i syfte att särskilt uppmärksamma anhörigvårdarna och erbjuda aktiviteter som gav inspiration, återhämtning och samvaro mellan anhöriga.

Koloni- eller semesterverksamhet för anhörigvårdare ska ge möjlighet till social gemenskap. Detta kan leda till nya vanor och vänskapsband som består.

Testamente till Nacka kommun

En medborgare i Nacka har testamenterat 50 procent av sin kvarlåtenskap till Nacka kommun för att användas i koloni- och semesterverksamhet för anhörigvårdare i Nacka kommun. Bedömningen är att testamentsändamålet, dvs att de testamenterade pengarna ska gå till anhörigvårdare, ligger i linje med äldrenämndens ansvar enligt vad som beskrivs ovan. Kommunstyrelsen behöver ge sin tillåtelse till äldrenämnden att ta emot medlen och att hantera dem i enlighet med testamentsändamålet.

Det uppskattas att 100 000 kronor årligen kan utbetalas årligen till seniorföreningar i Nacka, för bidrag till arrangemang av utflykter, resor eller temadagar för anhörigvårdare.

Kostnaden för administrationen i fråga om ansökningar, urval och beviljande av medlen ska stanna på äldrenämnden. Bedömningen är, trots denna kostnad, att pengarna kan vara till gagn för anhörigvårdare i Nacka kommun. Genom att inför ansökningsperioden om verksamhetsbidrag för frivilligt socialt arbete informera samtliga seniorföreningar om möjligheten att kunna söka medel för arrangemang som motsvarar koloni- och semesterverksamhet för anhörigvårdare, kan förfarandet enkelt kopplas ihop med befintlig process för verksamhetsbidrag för socialt frivilligt arbete.

Medlen som skulle tillfalla äldrenämnden kommer under förutsättning att bifall till föreslagna beslut fattas, bokföras som en skuld på ett balanskonto med äldre enhetsansvarsnummer. Pengarna kan då föras över från år till år fram till dess att de är fullt utnyttjade enligt testamentsändamålet och utan att det påverkar äldrenämndens resultat.

För att få del av kvarlåtenskapen måste en lägenhet säljas. I hanteringen enligt punkten 2 ovan ingår att utfärda en fullmakt till förvaltaren för försäljning av denna lägenhet.

Ekonomiska konsekvenser

De testamenterade medlen förväntas bära kostnaderna för själva kolloverksamheten för anhörigvårdare. Däremot blir det en kostnad för administrationen kring ansökningsförfarandet, urvalet och beviljandet av medlen. Denna kostnad skulle hanteras inom den löpande verksamheten för myndighets- och huvudmannaskap på äldreheten.

Konsekvenser för barn

Konsekvenser för barn kan vara att en far- eller morförälder som är anhörigvårdare och som får möjlighet att delta på koloni- eller semesterverksamhet, får ökat välmående och blir mer närvarande i kontakten med barnbarnet.

Bilagor

1. Testamente till äldrenämnden

Karin Kollberg
Social- och äldredirektör
Stadsledningskontoret

Ellinor Egefors
Enhetschef
Äldreheten